

Порнографският "Ад" на Париж изложен в метрото

2007-12-10 00:07:20

„Сладострастна фигура” от Жан Жак Лекю. Парижката Национална библиотека показва колекцията си от еротични и порнографски материали, събирана от полицията и от библиотекарите в продължение на четири века. Снимка: Френска национална библиотека Шшшт! Искате ли няколко мръсни книги и картини? Официалната сбирка на Франция от еротика и порнография, събирана с любов от Националната библиотека в продължение на 170 години, беше открита за пръв път за жадните очи на публиката. Академично подробната, но често откровено порнографска изложба в продължение на три месеца ще представя повече от 350 книги и отпечатъци от забранената секция на държавната библиотека. Тя е известна като L'Enfer, което означава ад.

Експонатите често са прекрасно изпълнени, понякога сюрреални, понякога много забавни, понякога брутални. Те са пропити от френската (и британска) история. Много от тях не са подходящи за деца или за хора със слаби сърца.

Френските власти са толкова убедени, че изложбата няма да засегне френската

“Развлечения” - детайл от литография от 1840 г. Снимка: Френска национална библиотека нравственост, че решиха да я анонсират в изоставена метростанция. От 17 декември до 15 януари пътниците по линия 10 между Sèvres –Babylon и Mabillon ще преоткрият неизползваемата спирка Croix Rouge, превърната в еротично влакче на ужасите. Големи репродукции на развратни стари отпечатъци ще просветват за секунди пред прозорците на мотрисите.

Секцията Enfer на Националната библиотека съдържа книги, отпечатъци и снимки, купувани, конфискувани или дарявани в продължение на почти два века. Счита се, че колекцията е една от най-големите и богати сбирки на порнографски и еротични материали в света. Твърди се, че тайната сбирка на Ватикана е още по-голяма, но най-вероятно тя никога няма да бъде показана пред публика.

Какво може да е влиянието на експонатите? Като имаме предвид какво може да се види в Интернет, по кабелната телевизия или дори на страниците на спортните вестници, възможно ли е да бъдем шокирани от изтънчено, но доста подробно порно от 17-ти век?

Еротична фантазия от Япония. Изложбата демонстрира колко повтарящи се са еротичните възжелания на хората през вековете. Снимка: Френска национална библиотека

Отговорът е да. Изложбата е откровение: спокойно и интелигентно представено, но все пак е ослепителен рог на изобилието от садизъм, мазохизъм, бестиализъм, скатология, задници, цици и широко отворени гениталии. Тя е също така забавно и понякога прекрасно пътуване през тъмните и лъкатушещи коридори на човешката психика.

Еротизирането или изпълването с порнография на Интернет беше неизбежно. Всяка предишна технологична или литературна стъпка напред в човешката комуникация – от печата до романа, литографията, фотографията и киното – беше използвана от човешкия (може би повече от мъжете?) импулс да споделят или да се полигавят с нашата сексуалност. Дори утвърдени писатели или артисти са писали тайно мръсни истории или са рисували мръсни рисунки, вдъхновени от любовния акт. Изложбата включва образци от поета Шарл Бодлер и от сюрреалиста Ман Рей.

В ерата на DVD и Интернет цинизмът или еротиката са достъпни за всички. По-голямата част от експозицията в библиотеката Франсоа Митеран в Париж е създадена тайно, най-вече за образовани и благосъстоятелни клиенти.

Има една серия от детайлни, но по-скоро забавни отпечатъци, която се състои от скетчове на гостни или коридори с врати, които се отварят към сцени на енергична поквара. Някога те са принадлежали на Леон Гамбета, високо уважаван министър-председател на Франция от края на 19-и век.

Дали това е типичното френско двуличие? Едва ли. Някои от най-красиво изпълнените, стилизирани, но брутално пряки отпечатъци в изложбата са от Япония през 19-ти век.

Сбирката съдържа серия от прекрасни пасторални сцени от началото на 19-ти век, изобразяващи купи сено, ниви и покрити гребни лодки. Ако ги повдигнете срещу светлината, ще видите в сеното страстни двойки в нещо, което кураторите сдържано наричат „благоприятни пози”. Това е т.нар. „английска колекция” – всички отпечатъци са създадени в Англия по времето на Джейн Остин. Има цяла поредица, посветена на „садистичните романи”, които са описани в каталога като „английски специалитет”, внесен във Франция в края на 19-и век.

По-голямата част от експонатите произхождат от Франция. Маркиз дьо Сад е представен с три витрини, включително ръкописа на *Les Infortunes de la Vertu*, написан докато е бил затворен в Бастилията през 1787 година.

Досега до колекцията *L'Enfer* са имали достъп само научни работници. Вездесъщието на еротични или порнографски образи в модерния свят обаче убеди Френската национална библиотека, че е допустимо да отвори вратите на „Ада”.

Карикатура от колекцията *L'Enfer*, която може да се види до март 2008 г. Снимка: Френска национална библиотека

„Преди 20 години подобна изложба би била немислима, още по-малко щеше да е възможно да е организирана от държавна институция като Националната библиотека”, каза Мари-Франсоа Киняр, която е един от двамата куратори.

„Съдържанието на *L'Enfer* е обект на митове и фантазии от много години. Хората, особено журналистите, винаги са искали да надникнат в него. Днес обаче отношението към сексуалността и еротиката се промени. Има голям интерес към връзките между литературата, изкуството и порнографията. Библиотеката реши, че изложбата ще е приемлива и комерсиално успешна.”

Изложбата изследва и историята на самата колекция. Защо държавна библиотека ще събира подобни творби и след това ще ги крие? Подобно нещо съществува и в Британската библиотека в Сент Панкрас, която никога не е показвала пред публика колекцията си *Private Case*.

Националната библиотека има установен със закон дълг да събира всички книги, публикувани във Франция. Огромното количество съвременни еротични и порнографски текстове обаче не влизат в Enfer. Те отиват за общо ползване в библиотеката.

Enfer е съставена предимно от работи, публикувани тайно от средата на 17-и до 19-и век. Тя съдържа също така няколко редки първи издания на еротични творби като садо-мазохистичната класика на Полин Реаж „Историята на О”, публикувана през 1954 г.

„Събирането на работите е започнало в средата на 18-и век от кралски библиотекари”, казва Реймон-Жозе Зекел, другият куратор на изложбата. „Те смятали, че националната библиотека е длъжна да събира всичко, което в бъдеще може да представлява културен или исторически интерес за учените.”

След революцията кралската библиотека се превръща в национална. През 1830 г. тя създава отделна затворена секция за подчертано сексуални материали. Името L'Enfer ѝ е дадено приблизително около 1840 г.

От самото начало единствените външни лица, които са имали достъп до „Ада” са били научни работници, които успявали да убедят ръководството на библиотеката, че имат нужда да разгледат определен отпечатък или книга. Ровенето и четенето за удоволствие са били забранени.

Колекцията съдържа над 1700 книги и много отпечатъци и памфлети. Тя е попълвана и чрез конфискации и набези. Голяма част идва от частната библиотека на политическия опонент на император Наполеон III,

Първа страница на романа на френския автор Пиер-Франсоа Годар де Бошамп Prince Apprius, написан през 1722 г. Снимка: Френска национална библиотека
който бил обискиран от полицията през 1866 г. в търсене на антиимперски трактат. Полицаяте намерили стотици стари трудове, които били квалифицирани като „противоречащи на добрия обществен морал”. Съд наредил книгите да бъдат изгорени, но след това един от ръководителите на Националната библиотека настоял да бъдат съхранени за идните поколения.

Изложбата разкрива някои интересни исторически различия в еротичните вкусове. Най-ранните материали – от 17-и и 18-и век – се спират на недвусмислените удоволствия на плътта.

Тържеството на удоволствието от болката – причинена или изтърпяна – започва с Маркиз дьо Сад в края на 18-и век. Порнографията от периода на Френската революция е предимно политическа, като особено вулгарни са намеците за сексуалните желания и фантазиите на Мария Антоанета.

19-и век се концентрира върху крещящата сексуалност, криеща се под суровата консервативност на живота.

„Не сме упражнявали цензура. За щастие, има малко такива неща в колекцията, като например педофилията, казва Мари-Франсоа Киняр. А когато разгледаш цялата сбирка, разбираш колко повтарящи се са нашите сексуални фантазии и интереси. Намираш същите образи и теми, същото фиксиране върху женските и мъжките гениталии, същия интерес към необичайните начини да се прави секс. Накрая или ставаш нечувствителен от всичко това, или просто започваш да се смееш.”

„От друга страна, това е библиотека и в края на краищата това е литературна експозиция. Забавно е да видиш по колко различни начини писатели, включително прочути традиционни автори като Жорж Батай, Гийом Аполинер, Пиер Луи, подхождат към еротичната литература – някои отчайващо сериозно, а други много забавно.”

В края на краищата има ли нещо, което може да шокира тези, които ще разгледат една от най-прочутите колекции еротика в света?

„Да, казва Зекел. По-голямата част от Сад е по свой начин елегантна и пуританска, но „120-те дни на Содом” е, честно казано, отвратителна – нищо повече от сране и пикаене”.

„Да, казва и Киняр. Има снимки на орален секс от Ман Рей. Тук някъде в каталога са...”

Тя прелиства страниците на каталога. Седим във фоайето на главния вход на библиотеката и привличаме погледите на любопитните.

„Ето я, казва тя като показва близък план на фелацио. По някаква причина ми се струва, че това отива твърде далеч. Може би защото е снимка и е толкова реална, докато гравюрите или литографиите предоставят някаква дистанция и идеализация. Тук Ман Рей се изправя директно срещу теб с нещо, което може би би трябвало да остане интимно.”

Подобно нещо може да се каже за почти всичко друго в пленителната, но смущаваща изложба. В края на краищата повечето експонати би трябвало да се разглеждат в крайно усамотение. Да ги гледаш в трезвото обкръжение на националната библиотека е възпитателно, но дълбоко смущаващо.

Изложбата L'Enfer de la Bibliotheque, Eros au secret ще бъде отворена до 2 март. Входът за деца под 16 години е забранен. А от 17 декември само срещу едно билетче за метро всеки, включително тези под 16, могат да надникнат в Ада по линия 10 на метрото.